

ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่ชายฝั่งเกาะสมุย

จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้เทคนิคโทรสัมผัส

นางสาวเปรมฤดี จำเริญ

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-947-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17366525

**IMPACT OF TOURISM ON COASTAL AREA
AT KO SAMUI, CHANGWAT SURAT-THANI
USING REMOTE SENSING TECHNIQUE**

MISS PREMRUEDEE CHAMCHALIO

**ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
The Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master Science
Inter-Department of Environmental Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-947-3

Thesis Title   IMPACT OF TOURISM ON COASTAL AREA AT KO SAMUI,
CHANGWAT SURAT-THANI USING REMOTE SENSING
TECHNIQUE

By   Miss Premruedee Chamchalio

Inter-Department   Environmental Science

Thesis Advisor   Supichai Tangjaitrong, Ph.D.

Thesi Co-Advisor   Assistant Professor Suraphol Sudara, Ph.D.

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Master's Degree.

Santi Thoongsuwan
.....Dean of Graduate School
(Associate Professor Santi Thoongsuwan, Ph.D.)

Thesis Committee

Kumthorn Thirakhupt
.....Chairman
(Assistant Professor Kumthorn Thirakhupt, Ph.D.)

Supichai Tangjaitrong
.....Thesis Advisor
(Supichai Tangjaitrong, Ph.D..)

Suraphol Sudara
.....Thesis Co-Advisor
(Assistant Professor Suraphol Sudara, Ph.D.)

Thavivongse Sriburi
.....Member
(Assistant Professor Thavivongse Sriburi, Ph.D.)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เปรมฤดี จำเจลิยว ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่ชายฝั่ง เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้เทคนิคโทรสัมผัส (IMPACT OF TOURISM ON COASTAL AREA AT KO SAMUI, CHANGWAT SURAT-THANI USING REMOTE SENSING TECHNIQUE) อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ศุภิชัย ตั้งใจตรง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : ผศ.ดร.สุรพล สุดารา, 85 หน้า. ISBN 974-634-947-3

การใช้เทคนิคโทรสัมผัสเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2531 ถึง 2537 โดยใช้ข้อมูล Thematic Mapper จากภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT และวิธี Nearest Neighbour Classification จำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) พื้นที่การเกษตร (2) พื้นที่ป่าไม้ (3) พื้นที่ชายหาด และ (4) พื้นที่ท่องเที่ยว จากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน โดย พื้นที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 14.22 ตร.กม. ในปี 2531 เป็น 41.65 ตร.กม. ในปี 2537 (เพิ่มขึ้น 65.86%) ส่วนพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินอื่น ๆ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งพื้นที่ท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ในอดีตเคยเป็นทั้งพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และพื้นที่ชายหาด นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ยังใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) และเทคนิค Multicriteria Evaluation (MCE) หาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวจากปี 2531 โดยพิจารณาถึง ระยะห่างจากชายหาด ระยะห่างจากถนน ความลาดชันของพื้นที่ และข้อกำหนดสำหรับพื้นที่ที่ไม่ควรพัฒนา อันได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ที่อยู่ห่างจากชายหาดน้อยกว่า 50 เมตร และชุมชนดั้งเดิมของเกาะสมุย เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ที่เหมาะสมตามเทคนิค MCE กับพื้นที่ท่องเที่ยวในปี 2537 พบว่า พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวของเกาะสมุยอยู่ในสภาพที่เกินกว่าพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... สนสวท
สาขาวิชา ..... วิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ ..... เปรมฤดี จำเจลิยว.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดร.ศุภิชัย ตั้งใจตรง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... ผศ.ดร.สุรพล สุดารา

C626585 INTER-DEPARTMENT OF ENVIRONMENTAL SCIENCE

MAJOR TOURISM IMPACT / REMOTE SENSING / KO SAMUI

KEY WORD: PREMUEDEE CHAMCHALIO : IMPACT OF TOURISM ON COASTAL AREA AT KO SAMUI, CHANGWAT SURAT-THANI USING REMOTE SENSING TECHNIQUE
THESIS ADVISOR : SUPICHAIRANG TANGJAITRONG, Ph.D.,
THESIS CO-ADVISOR SURAPHOL SUDARA, Ph.D.,
85 pp. ISBN 974-634-947-3

Remote sensing technique was used to study the change of land use affected by tourism development at Ko Samui, Changwat Surat-thani, from 1988 to 1994. LANDSAT Thematic Mapper satellite data was classified by Nearest Neighbor Classification Algorithm into 4 categories of land use, namely (1) agriculture area (2) forest area (3) beach area and (4) tourism or urban area. The results showed that tourism generated land use change. Tourism area has been increased from 14.22 km² in 1988 to 41.65 km² in 1994 (65.86% increased), whereas other types of land use were decreased. Formerly, the increase of tourism area was agricultural, forest and beach area. The classification accuracy was 74.8% and 79.7% for 1993 and 1994, respectively. Furthermore, tourism potential site selection was developed by Geographic Information System (GIS) and Multicriteria Evaluation technique (MCE) in order to compare with urban area in 1994. In this process, several factors were considered, namely beach distance, road distance, slope gradient, and legal status, beach constraint, forest constraint and original community, in accordance with the master plan and carrying capacity of the island. The output showed the tourism development area of Ko Samui was greater than the potential area. This caused impact on land use change and environmental degradation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... INTER-DEPARTMENT
สาขาวิชา..... ENVIRONMENTAL SCIENCE
ปีการศึกษา..... 1996

ลายมือชื่อนิติ..... Premuedee Chamchali'o
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... [Signature]

ACKNOWLEDGMENT

This thesis will never success without the supports of many persons and organizations. Order of appearance in the following message does not mean level of importance.

The author's deepest appreciation give to her thesis advisor, Dr. Supichai Tangjaitrong, and her co-advisor, Assistant Professor Dr. Suraphol Surada for their guidances, advices and valuable suggestions.

She would like to thank Assistant Professor Dr.Kumthorn Thirakhupt and Assistant Professor Dr.Thaveevong Sriburee who kindly serve on her committee.

Special thanks are due to her friends, Miss Atcharavadee, Miss Teeraporn, Miss Warintorn, Miss Sasidhorn, Miss Chidhathai, Miss Tassanee, Mr. Chaiwat, Miss Kanittha, Mr. Pitee and other students of Inter-Department of Environmental Science for their helps, encouragements and cheers.

The financial supports for partly undertaking this thesis from the Graduate School, Chulalongkorn University. The Office of National Research Committee of Thailand provided the satellite data used for this study. Both organizations are fully acknowledg.

Very special thanks to Mr. Pongsak Lertsakvimarn and her family, her mother, her two sisters and her aunt, for their helps, strong encouragement, cheers and moral support for all time being.

CONTENTS

	Page
Abstract in Thai	IV
Abstract in English	V
Acknowledgment	VI
Contents	VII
List of Tables	IX
List of Figures	X
List of Plates	XI
Chapter I Introduction	1
Background information	1
Objectives	2
Project frame work	3
Anticipated benefits	5
Chapter II Land use classifications	6
Remote sensing definition	6
Remote sensing theory	6
Remote sensing for land use application.....	13
Land use classification methodology	15
Land use classification results	23
Discussion	30
Chapter III Potential site selection	35
Geographic information system definition	35
Geographic information system theory	35
Geographic information system application	36
Potential site selection methodology	37
Potential site selection results	51
Discussion	57

Chapter IV Impacts of tourism evaluation	60
impacts on land use change	62
Impacts on environment	66
Chapter V Conclusion and recommendations	75
Conclusion	75
Recommendation	76
References.....	78
Biography	85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF TABLES

Table		Page
2.1	UTM coordinate of ground control points	17
2.2	Land use classes definition	19
2.3	Area of land use classes (km ²)	23
2.4	Error matrix for land use classification in 1993	27
2.5	Producer and user accuracy for land use classification in 1993	28
2.6	Error matrix for land use classification in 1994	28
2.7	Producer and user accuracy for land use classification in 1994	29
2.8	Annual rate of land use change	32
3.1	9-Point rating scale	46
3.2	First pairwise comparison matrix of factor scores	46
3.3	Second pairwise comparison matrix of factor scores	47
3.4	Third pairwise comparison matrix of factor scores	47
3.5	First weighting from first pairwise comparison matrix	48
3.6	Second weighting from second pairwise comparison matrix	48
3.7	Third weighting from third pairwise comparison matrix	48
3.8	Potential area and urban area in 1994 cross-tabulation	55
4.1	Urban area in 1994 and 1988 classified image cross-tabulation	66
4.2	The swamps area during 1983-1994	73

LIST OF FIGURES

Figure		Page
1.1	Ko Samui map	4
2.1	Electromagnetic remote sensing of earth resources	7
2.2	The electromagnetic spectrum	8
2.3	Typical spectral reflectance for earth feature (vegetation, soil and water)	11
2.4	Rectification (geometric correction) procedure	18
2.5	Image classification procedure	20
2.6	Tendency of individual land cover types change	30
2.7	The tendency of Ko Samui population growth	31
3.1	The process of beach distance factor generation	39
3.2	The process of road distance factor generation	40
3.3	The process of slope gradient factor generation	42
3.4	The process of beach constraint factor generation	44
3.5	The process of potential map generation	50
3.6	The process of all factors generation	58
4.1	Ko Samui economics in 1988	60
4.2	The comparison of tourists volume prediction and actually	61
4.3	Mixed land use between coconut plantation and bangalow at Lamai Beach	64
4.4	The distribution of resorts in Ko Samui	67
4.5	The overall reefs area and living coral at Ko Samui	70
4.6	The depletion trend of public area	71
4.7	Swamp area at Chaweng Beach	73

LIST OF PLATES

Plate		Page
2.1	1988 Classified image	24
2.2	1993 Classified image	25
2.3	1994 Classified image	26
3.1	Road factor map	41
3.2	Contour line of Ko Samui	43
3.3	Potential area from first weighting	52
3.4	Potential area from second weighting	53
3.5	Potential area from third weighting	54
3.6	Cross-tabulation between potential area and urban area in 1994	56
4.1	Ferry port and airport	63
4.2	Cross-tabulation between urban area in 1994 and 1988 classified image	65
4.3	Swamp area in 1988 classified image	72

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย